

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY**KATEDRA I KLINIKA UROLOGII OGÓLNEJ,
ONKOLOGICZNEJ I CZYNNOŚCIOWEJ****EBU**

European Board of Urology

Warszawa 06-12-2019

**Ocena osiągnięć dr n. med. Jakuba Żołnierka w postępowaniu o nadanie stopnia
doktora habilitowanego**

Po zapoznaniu się z nadesłaną mi dokumentacją obejmującą cykl publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe, wykaz osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych oraz popularyzatorskich dr n. med. Jakuba Żołnierka przedstawiam następującą opinię:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Dr Jakub Żołnierz uzyskał dyplom lekarza w 1998 roku, stopień doktora nauk medycznych w 2005 roku, zaś dyplom specjalisty onkologa klinicznego w 2008 roku.

W 1998-1999 pracował w Klinice Onkologii Centralnego Szpitala Klinicznego, Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie. W latach 2009-2011 był Ordynatorem Oddziału Onkologii Klinicznej w Europejskim Centrum Zdrowia w Otwocku, a od 2011 roku pracuje w Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie

Dr Żołnierz, to wybitny onkolog kliniczny zajmujący się od początku swojej pracy zawodowej nowotworami układu moczowo-płciowego, ze szczególnym uwzględnieniem raka nerki. Jego działalność naukowa jest skupiona wokół różnych aspektów klinicznych terapii systemowej raka nerki, co ma istotne znaczenie praktyczne. Dzięki swoim analizom rzeczywistych populacji pacjentów z rakiem nerki Dr Żołnierzowi udało się opracować schematy optymalnej terapii systemowej w raku nerki. Na uwagę zasługuje fakt, że rozwój naukowy dr Żołnierzka był ściśle związany z pierwszą rewolucją leczenia raka nerki, tj. wprowadzeniem do praktyki klinicznej inhibitorów kinazy tyrozynowej, które zmieniły oblicze leczenia rozlanego raka nerki. Dr Żołnierz jest jednym z zaledwie kilku polskich naukowców, którzy mieli i mają możliwość oraz zaszczyt pracować ze światowymi ekspertami z tego obszaru oraz dokonywania analiz w oparciu o międzynarodowy rejestr pacjentów z rakiem nerki.

Kierownik Katedry i Kliniki: prof. Piotr Radziszewski
ul. Lindley'a 4, 02-005 Warszawa
tel.: (22) 502 17 02, fax: (22) 502 21 48
e-mail: pradziszewski@wum.edu.pl, urologiasekretariat@wum.edu.pl

W świetle zmian zachodzących w onkologii w Polsce, gdy jesteśmy w przededniu stworzenia Polskich rejestrów, wiedza i potencjał badawczy dr Żołnierka są tym cenniejsze.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Dorobek naukowy dr Jakuba Żołnierka obejmuje 52 prace opublikowane w indeksowanych czasopismach polskich i zagranicznych (po doktoracie 42). Dwadzieścia cztery z nich to prace oryginalne. W pracach oryginalnych i pozostałych jest pierwszym lub drugim autorem.

Sumaryczny Impact Factor wynosi 89,582; MNiSW = 598 punktów.

Liczba cytowań z bazy Web of Science z dnia 03.04.2019 (bez autocytowań) to 784.

Indeks Hirscha z bazy Web of Science z dnia 03.04.2019 wynosi 11.

Już te wartości świadczą o wpływie dorobku dr Żołnierka na światową medycynę.

W większości prac Dr Żołnierka jest pierwszym lub drugim autorem, mającym istotny wkład w powstanie pracy. Mam niejaki problem z ustosunkowaniem się do prac, w których swój udział Dr Żołnierka ocenia na 5%-30%, jednocześnie podając zakres wkładu pracy polegający na zbieraniu danych, opracowaniu statystycznym, opracowaniu koncepcji pracy, interpretacji wyników czy też napisaniu całego manuskryptu. Taki zakres nie może odpowiadać jedynie 30 %, a takie określenie wartości wkładu własnej pracy uważam za zbytni przejaw skromności Dr Żołnierka.

Na jednoznaczne podkreślenie zasługuje w tym miejscu fakt, że zarówno miejsca, w których dr Żołnierka pracował naukowo, jak też osoby, z którymi miał zaszczyt współpracować gwarantują najwyższą jakość warsztatową i badawczą, co zresztą znalazło swoje odbicie w działalności naukowej habilitanta. Dr Żołnierka odbył jeden staż kliniczny w ośrodku onkologicznym w Jerozolimie, ale analizując Jego dorobek nie sposób oprzeć się refleksji, że Dr Żołnierka pracuje z najlepszymi na świecie onkologami zajmującymi się rakiem nerki.

Dr Żołnierka brał udział w badaniach wieloośrodkowych dotyczących onkourologii, co zaowocowało kilkoma publikacjami z tego zakresu. Ponadto swoje wyniki Habilitant prezentował na krajowych (31) i międzynarodowych (19) konferencjach naukowych.

W latach 2011-2013 kierował projektem „Program M45+”. Był to unikatowy projekt naukowo-społeczny, o niespotykanej sile oddziaływania. Jego celem było zwiększenie świadomości zdrowotnej mężczyzn, którzy ukończyli 45 rok życia. W ramach realizacji projektu uruchomiono platformę internetową zawierającą zarówno informacje o realizowanym projekcie, ale także treści edukacyjne przygotowane z myślą o potencjalnych pacjentach. Przeprowadzono zakrojoną na szeroką skalę akcję informacyjną dotyczącą zachowań prozdrowotnych oraz właściwego reagowania na pojawienie się wczesnych objawów świadczących o rozwoju choroby nowotworowej w obrębie układu moczowego. Informacje były przekazywane grupie docelowej poprzez szeroką kampanię medialną (plakaty pojawiające się w przestrzeni publicznej, reklamy telewizyjne, wywiady w radio i telewizji o zasięgu krajowym) umożliwiając tym samym dotarcie także do członków rodzin i osób najbliższych mężczyznom z grupy ryzyka. Istotną częścią programu były ponadto spotkania z mężczyznami

z grupy M45+, w szczególności - z mężczyznami zatrudnionymi w gałęziach przemysłu stwarzających wyższe ryzyko rozwoju nowotworów układu moczowego. W trakcie tychże prowadzono szkolenia/prezentacje kładące szczególny nacisk na umiejętne rozpoznawanie i właściwe reagowanie w razie pojawienia się objawów mogących świadczyć o rozwijającym się procesie nowotworowym. Kolejną składową programu były szkolenia lekarzy, którzy, zwykle, jako pierwsi, mają kontakt z potencjalnym chorym, tj.: lekarzy medycyny rodzinnej, lekarzy medycyny pracy oraz urologów.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH, JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Zgodnie z zapisami art. 16 ust. 2, ustawy z dn. 14.03.2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (D.U. nr 65, poz. 595) z późniejszymi zmianami oraz w świetle rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165.) Dr Żołnierek przedstawił, jako swoje osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego cykl publikacji. Są to prace kliniczne tworzące spójny cykl pt. „Parametry kliniczne, jako czynniki predykcyjne i prognostyczne dla ukierunkowanego molekularnie leczenia systemowego z zastosowaniem nieselektywnych inhibitorów kinaz tyrozynowych chorych z rozsiałym rakiem nerki ze szczególnym uwzględnieniem przerzutów w kościach oraz ośrodkowym układzie nerwowym”. Na cykl składa się 5 prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach, ich sumaryczny współczynnik oddziaływania wynosi 18,561 pkt. W jednej Dr Żołnierek jest pierwszym autorem, w trzech drugim, a w jednej trzecim. Współautorzy przedstawili stosowne oświadczenia, z których wynika, że bezsprzecznie można je zaliczyć do osiągnięcia naukowego Dr Żołnierka. Pewne wątpliwości może budzić taki rozkład autorstwa i procentowa ocena wkładu własnego, ale jak podkreśliłem we wstępie jest to naturalna konsekwencja prac wieloosrodkowych na dużych bazach danych, gdzie brak jest w zasadzie jednego autora wiodącego, a wkład pracy wielu autorów jest porównywalny. Tylko dzięki takiej organizacji pracy badawczej możliwe są badania wieloosrodkowe i w mojej ocenie nie należy ich nie doceniać ani uważać za gorsze, gdyż w Polsce mamy problem właśnie z badaniami i publikacjami wieloosrodkowymi, co niestety skutkuje w postrzeganiu polskiej nauki na świecie. Dr Żołnierek z powodzeniem przełamał ten schemat tworząc międzynarodową i interdyscyplinarną sieć badaczy. Ocena procentowa wkładu Dr Żołnierka, jak również zaznaczyłem we wstępie jest moim zdaniem zaniżona i świadczy o jego skromności.

W swoich pracach Habilitant ocenił czynniki predykcyjne leczenia systemowego raka nerki, wykazał przewagę terapii inhibitorami kinazy tyrozynowej nad immunoterapią starej generacji w aspekcie leczenia chorych z przerzutami raka do tkanki kostnej. Przerzutom do ośrodkowego układu nerwowego poświęcona była kolejna praca, która wykazała skuteczność sorafenibu w ograniczaniu częstości przerzutów raka nerki do ośrodkowego układu nerwowego. Następną publikacją to niezwykle dojrzałe opracowanie poświęcone budowie modelu prognostycznego w grupie chorych z rozsiałym rakiem nerki opartego o dane zgromadzone już w erze dominacji

leczenia z wykorzystanie leków ukierunkowanych molekularnie. Przedstawiony nomogram, zwalidowany zewnętrznie, jest ulepszeniem obowiązującego nomogramu IMDC i ma szansę stać się standardem międzynarodowym.

W kolejnej pracy wykazano, że brak odpowiedzi na jeden lek z tej samej grupy inhibitorów kinazy nie musi oznaczać oporności na inny. To odkrycie pozwala na znaczne wydłużenie terapii systemowej, jest też przyczynkiem do zmiany aktualnie obowiązującej praktyki w Polsce, to znaczy kończenia terapii w danej linii, gdy brak jest odpowiedzi na zaledwie jeden lek. Uważam, że wnioski z tej pracy powinny stanowić podstawę do zmiany obowiązującego programu lekowego.

Ostatnia praca z cyklu jest poświęcona działaniom niepożądanym leków, przy czym Habilitant zauważa, że w leczeniu ukierunkowanym molekularnie częste działanie niepożądane związane ze stosowaniem leków o aktywności antyangiogennej powinno być postrzegane raczej nie w kategorii problemu, ale jako sygnał o skutecznym blokowaniu celu molekularnego i zależnych od niego procesów molekularnych przez podawany lek.

Cykl publikacji bezsprzecznie ma szansę zaistnieć w kanonie nowoczesnej onkourologii, a wnioski powinny stanowić podstawę do zmiany kilku aktualnie obowiązujących paradygmatów w leczeniu systemowym raka nerki.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Dr Żołnierek jest nieustrudzonym popularyzatorem wiedzy z obszaru raka nerki zarówno na niwie pacjenckiej jak i kształcącej środowisko onkologiczne i urologiczne. Ponad 100 razy wygłaszał wykłady na zaproszenie, jest autorem sześciu rozdziałów w podręcznikach akademickich. Od 2010r działa w Stowarzyszeniu Polska Grupa Raka Nerki. Pod patronatem PGRN w latach 2009-2014 funkcjonował elektroniczny rejestr chorych leczonych systemowo w powodu rozsianego raka nerki gromadzący dane tworzące odpowiednio dużą reprezentatywną próbę dla populacji chorych z rakiem nerki w Polsce.

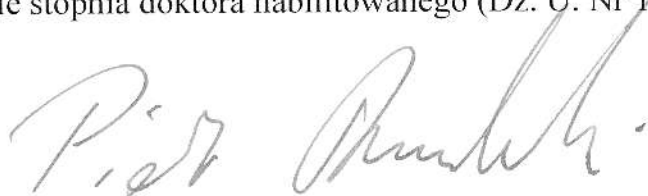
Od ponad 10 lat Habilitant aktywnie zaangażowany w działalność podnoszącą poziom świadomości zdrowotnej polskiego społeczeństwa. Polega ona na szeroko rozumianym wsparciu merytorycznym i organizacyjnym stowarzyszeń i instytucji zrzeszającej pacjentów, uczestnictwie w kampaniach społecznych dotyczących profilaktyki i zdrowia publicznego. Pracuje na rzecz Stowarzyszenia Pacjentów z Chorobami Prostaty „Gladiator” oraz Światowej Koalicji Chorych z Rakiem Nerki „Kidney Cancer Association”.

WNIOSEK KOŃCOWY

Uważam, że Dr n.med. Jakub Żołnierek to obiecujący młody naukowiec i klinicysta z powodzeniem łączący codzienną pracę zawodową z nauką, a co więcej umiejący twórczo wprowadzać w życie wyniki swoich badań naukowych.

Dr Żołnierek przedstawił osiągnięcie naukowe, które bezsprzecznie spełnia wymogi art. 16 ust. 2, ustawy z dn. 14.03.2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (D.U. nr 65, poz. 595) aby ubiegać się o stopień dr habilitowanego. Jego dorobek naukowy spełnia też kryteria zawarte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165).

Prof. zw. dr hab. n. med., dr h.c. Piotr Radziszewski